

ET-TA'ARRUF, KELÂBÂZÎ

Ekrem Demirli

21.12.2016

Ta'arruf okumalarının son oturumunda, kavramlardan devam edildi. Zühd, tevekkül, tevhid kavramları incelendi. Zühd, ilk zamanlarda tasavvufun hedefiyken, zamanla onun bir parçası haline geldiğine;tevhid kavramı ise niceliksel olarak değil, niteliksel bakımından incelenmesi gerektiğine vurgu yapıldı. Tevekkül bahsi, Ehl-i Sünnet ve Mutezile'nin yaklaşımları arasındaki fark ve Peygamber sav'in "Deveni bağla, sonra tevekkül et" hadisi üzerinden tartışıldı. Burada tevekkül emrini zorlaştıran, dinin bunu akla rağmen istemesiydi. İnsan eylemlerinin Tanrı'dan ne bağlamda bağımlı ve bağımsız olduğu "cem ve fark" kavramları bağlamında incelenerek oturum hitama erdirildi.

ET-TA'ARRUF, KELÂBÂZÎ

Ercan Alkan

21.12 .2016

Ercan Alkan hoca ile sürdürülen Taarruf okumalarında metinden hareketle tasavvuf içerisindeki kavramlar ele alınmaya devam edildi. Bu hafta marifet, tevhid, mücahede, muamele, vera, mürid-murad, latif-hatif, havatır, firaset, rüya, gayretullah, tahammül, ölüm ve sema gibi kavramlar üzerinde teker teker duruldu. Her birisinin tasavvuf tarihinde işgal ettiği yer ve beraberinde tasavvufun bu kavramlar üzerinden Allah-alem ve özellikle de Allah-kul ilişkisini nasıl kurduğu ve Kelabazî'nin burada nerede durduğu tespit edilmeye çalışıldı. Daha sonra ise arifin sıfatları ve sufilerin halkla konuşmaları gibi konular çerçevesinde sufilerin sosyal hayatı sahip oldukları ilim çerçevesinde nasıl tasarladıkları, nasıl bir tavır aldıkları belirlendi. Ekrem Demirli hoca başlayan Ercan Alkan hoca ile devam eden Kelabazî'nin Taarruf okumaları bu dersle hitama ermiş oldu.

KİTÂBU USÛLİ'D-DÎN, ABDULKAHİR EL-BAĞDADÎ

Ömer Türker

23.12.2016

Ömer Türker hoca ile gerçekleştirilen Usûli'd-Din okumalarının sonuncusu gerçekleştirildi. Geçen hafta kabir azabı ve imamet bahisleri ele alınmıştı bu hafta ise kitabın da son konusu olan tekfir konusu işlendi. Derste tekfir bahsi dört temel başlık etrafında ele alındı: I)tevilin sınırları problemi II)tevatür zemininin belirlenmesi III)icma edilen mevzuların tarihsel seyri ve IV) yorum ve bidat bağlamında "değişim" problemi. Tekfirin nazari çerçevedeki önemli örnekleri üzerinden (Gazali'nin filozofları tekfiri vbg.) icma edilen mevzuların tarih içerisinde nasıl değiştiği üzerinde duruldu. Tarihsel süreç içerisinde siyasi kargaşalıkların arttığı dönemlerde çok fazla kullanılan tekfirin aslında zannedildiği gibi çok fazla tesirinin olmadığı bilinmektedir. Ömer hoca çok dikkatli olunması gereken bu konuda tevhid ve nübüvvetin ihlal edilmesi haricinde tekfir edilmemesi gerektiğini söyledi.

EL-FUSÛL FÎ'L-USÛL, EL-CASSAS

Hasan Hacak

23.12.2016

Cessas'ın metni üzerinden gerçekleştirilen fıkıh usulü okumalarında geçen hafta dini düşüncenin bizzat kendisi için çok önemli bir yer teşkil eden mütevatir haber teorisi ele alındı. Bu hafta ise daha ziyade fıkıh usulü için önem taşıyan ahad haber konusu ele alındı. Bu çerçevede ahad haber'in i) ilim ve amel gerektirenler ii)ilim gerektirmeyenler ve ilim gerektirmeyenler de a.)amel gerektirenler ve b.) amel gerektirmeyenler şeklinde bir tasnifi yapıldı. Tasnifin kriteri Cessas'a göre söz konusu haberin çeşitli delillere sahip olup olmamasıdır. Delillerin niteliği derste uzun uzadıya tartışıldı ama esas tartışılan husus 'amel gerektirenler' başlığı altında ele alınan ve adil bir kişinin rivayetiyle gelen diyani konulardaki ahad haberler oldu. Ahad haberin bu türü Cessas tarafından uzun uzadıya ele alınmıştır. Son olarak şeriat öncesi eşyanın hükmü konusuna kısa bir giriş yapılarak güz dönemi fıkıh usulü okumaları sona erdirildi.

EL-FUSÛL FÎ'L-USÛL, EL-CASSAS

İrfan İnce

24.12.2016

Klasik Düşünce Okulunda İrfan hoca ile bugün eşyanın teklife konu olması bakımından durumu değerlendirildi. Eşyanın şeriat gelmeden önceki durumu Cessas'a göre aklen iyi ya da kötü olabileceğini bilebilmek adına mümkün bir durumdur. İrfan hoca esasında Cessas'ın "eşyada aslolan ibahadır." ilkesiyle hareket ettiğini ifade etti. Bu minvalde Cessas, kendi döneminde eşyanın mutlak anlamda şer'iliğini kabul eden aklın fayda-zarar dengesini bulma/bilme anlamında işlevselliğini reddeden görüşleri de eleştirdiği ifade edilmiştir. Ders icma konusuna kısa bir girişle bitirildi ve böylelikle güz dönemi fıkıh usulü okumaları nihayete erdirildi. Cessas'ın eserine bahar döneminde devam edilecektir inşallah.

EŞ-ŞEMSIYYE, KÂTİBÎ

Harun Kuşlu

24.12.2016

Harun Kuşlu hoca ile Katibi(ö.1277)'nin Şemsiyye'si üzerinden gerçekleştirilen mantık okumalarının son dersi ifa edildi. Bir önceki derste kıyas konusuna giriş yapılmış ve kıyasın türleri işlenmişti. Bu derste kalınan yerden devam edilip zincirleme ve hulfi kıyas türleri üzerinde duruldu. Daha sonra tümdengelim haricindeki akıl yürütmeler olan tümevarım ve özellikle fıkıhçıların çok kullandığı analogik kıyas üzerinde duruldu. Mantık bu iki akıl yürütmeyi kesin sonuç vermediği için bilimsel bulmamakta ve kullanmamaya özen göstermektedir. En son olarak derste kıyasın maddeleri olarak beş sanat-sınaat-ı hamse- açıklandı: I)Burhani-apodeiktika(mantıksal kıyasın esas içeriği) II)Cedeli-Diyalektika III)Hatabi-retorika IV) Şiirsel-Poetika V)Safsata-Sofistika. Bu beş sanat içerisinde tabii bilimsel değeri gereği esas olarak burhan kullanılır. Böylelikle Ebheri'nin İsağuci metninden sonra Katibi'nin Şemsiyye metni de bitirilerek Klasik Düşünce Okulu'nda 2016 güz dönemindeki mantık okumaları nihayete erdirildi.